

SETMANARI CASTELLARENC

ANY VI :: NUM. 264
Castellar del Vallès 18 març 1938

Redacció, Administració i Impremta:
Puig de la Creu, 3

Número solt: 50 cèntims
Subscripció 1'50 « al mes

La destrucció dels boscos

Aquest exèrcit que espontàniament s'ha format, però que sense direcció ni seny ni patriotisme i que amb les seves armes (la destralt i la serra) va invadint boscos i prats, camps i alberes, rius i torrenteres per al de treure del davant seu tot el que sia una ombra de riquesa per a la terra o un motiu de guany per al demà dels pobles, aquest exèrcit, repetim, poc a poc va destruint la riquesa del país i sense miraments de cap mena va foragitant d'entre nosaltres la secular veneració que teniem als arbres monumentals i centenaris que per arreu de Catalunya, com guardians indòmits ens deien que mentre ells vetllessin en peu res no havia de passar a la pàtria. On són aquests arbres venerats?...

La repoblació forestal de la qual tant s'ha parlat com a mitjà eficient per tal d'evitar el desbordament de rius i torrents en els temps de les persistents pluges, resultarà, en el pas que anem, poc menys que lletra morta, car s'ha demostrat que tot el que tendeix a procurar evitar víctimes i desastres promogudes pels elements, per ara ha tingut nul·la eficàcia; però, ai del dia que això es produeixi! llavors tot seran exclamacions i crits d'angoixa adreçats a les autoritats dels pobles on es produeixen aquelles calamitats promogudes premeditadament i res no valdrà per a la contenció de les aigües fugides de mare.

Es que no és possible evitar aquests espectacles tan d'priments i perillorsos?

Si tots hi posessim una mica de voluntat i una mica més de seny pairal, podríem evitar que el mal s'aguditzés tot cercant els mitjans conduents a facilitar la llenya o el carbó necessaris o reglamentant en forma justa i equitativa la tala dels arbres que es creïa a posta per a les necessitats de cada poble.

Les autoritats fent us dels drets que la responsabilitat del càrrec els atorga ja han donat la veu, ara és el poble que n'ha de treure el resultat.

TEMES D'AGRICULTURA

MARÇ

(Acabament)

FEINES DE DINTRE CASA. —Escriptori: Assentar cada dia, a les dues llibretes, les operacions corresponents.

L'agricultor que no hagués portat comptes fins aquest any no deu fer res de particular durant aquest en quant a la comptabilitat i a l'examen dels llibres de cultius; més, el que ja portés llibres els altres anys i que els hagués clos i fet el *balanç provisional* al 30 d'octubre darrer, durant aquest mes es podrà fer el *balanç definitiu* d'aquell any agrícola, amb les xifres representatives del valor obtingut amb la venda dels productes o dels que hagin tingut en el mercat que no s'hagin venut.

Al fer el *Balanç* i els *Resums* o *Estats comparatius*, que ajuden molt a fer-se càrrec de les operacions, és un xic complicat; s'han d'interpretar bé els *balanços* i *resums*, sols podrà fer-ho el que ja esti-

gui al corrent i tal vegada que hi entengui.

Varis. No hi ha cap feina característica d'aquest mes. Es poden anar fent les feines que hagin quedat endarrerides, convenint que quedin acabades abans no se'n presentin ce noves. Si durant l'hivern no s'hagués trasbalsat el vi, es deurà fer ara, ja que es produeixen fermentacions a dintre les bótes, favoreixudes per la temperatura, i fan que es barrejin els pòsits i les mares amb el vi, amb gran perill per a la seva conservació i en perjudici del seu bon gust.

FEINES DE FORA. —Treballs de la terra: S'han de portar els adobs i enterrar-los, si no s'ha fet encara, als caps que s'hagin de sembrar de plantes primàries, com: morese, bleda-rave o remolatxa, lli, cànem, patates, userda, etcètera.

S'han de netejar els gorets de males herbes, usant els moderns cultivadors de tracció animal.

Cultius, plantes herbàcies: Els camps, dins els quals hi creixen males herbes, deuran xarcolar-se. També podran ras-

clar-se els cereals si encara no són troncats, és a dir, si el tronc no té consistència.

Poden sembrar-se les llavors esmentades al mes passat i a més, en els territoris calents, sorgo (*sorghum saccharatum*), morese per a farratge, algunes lleguminoses per a enterrar en verd, cànem, lli.

Vinyes: S'han de podar les que encara no ho estiguin; a les que estan en llocs ubacs, i per tant poden ésser invadides per caragols i altres similars, cal empolsar-los amb calç viva.

Arbres i arbusts: Si a l'acabament del mes no fa molt fred, es poden empeltar els arbres fruiters que no perden la fulla.

Es poden i trasplanten els arbres que conserven la fulla tot l'any, com oliveres, garrofers, tarongers, llimoners, ponce-mers, llorers, eucaliptos, etc.

AGUSTÍ RIFER VILA

L'idealisme de l'infant

La psíquica infantil dona raigs lluminosos com el prisma a l'acció del sol. De l'infant se'n desprenen un seu fi de tractats que encara que convergents es destrien i es prolonguen fins a fer-nos com-moure les fibres més sensibles del sentiment.

Serà per necessitat o per convenciment i no és possible trobar buit aquest reconet en les meditacions del pensador, en les elegies del poeta i fins en les inquietuts del poble; contrariament roman corollat de prodigalitats esparses, esperances pròpies encaminades a uns auguris de felicitat, meravellat per unes il·lusions que el sol fet d'ésser viscudes les sumergeix en tenebroses incertituds, ja que amp els ulls oberts la parplexivitat emmudeix davant unes realitats fantasmagòriques. Una mostra: qui no ha vist amb els seus ulls com una escombra, la imatge i a concepció de l'infant la converteixen en el més briós i galopant poltre?

La magnitud d'aquest prodigi infantil pot ésser copsat, més no compendren tota la ciència sinó és per afinació de voluntats o aproximació d'edats.

Avui, ens acontentarem extasiant-nos davant l'exquisidesa amb que Rabindra-

XARBOTS DE VIDA

LLIBRES

Heus ací tota una conclusió: llibres. Si; molts llibres és el què precisa a la humanitat, però, cal llegir-los amb assiduitat i aprofitar totes les lliçons que d'ells es desprenen per a ésser profitosa la tasca.

El llegir està a l'abast de tothom. El llegir molt i seleccionat és assequible solament a aquells que tenen a mà unes bones restalleres de llibres o bé aquells que esmercen uns estalvis—privant-se de platxeris o sacrificant altres benestances corporals—per adquirir aliment per a l'esperit. I d'aquí precisament, radica la més gran contradicció, això és: comprar com vulgar mercaderia aquell indispensable factor que nodreix a l'ensem que il·lumina el magí de l'home.

Veritablement resulta irònic i paradoxal, el venir obligats a despendre'ns d'unes pessetes per tal de desvetllar, conservar i elevar la intel·ligència, com si el saber fos matèria supeditada a l'atzar encabritat de la moneda.

Però benauradament avui, la contradicció va allunyant-se, puix els pobles van enriquint uns prestatges amb matèria prima destinada totalment a la construcció de sabiduries humanes: són les biblioteques. Per tant l'aberració d'adquirir vitamines per a l'ésser de l'individu amb diners, es converteix en aquella ratlla divisòria d'un terme passat en una realitat palpable.

El nostre poble ja de temps compte amb vàries biblioteques, de les quals vénen fruint-ne els resultats aquells que al seu redós s'hi han emparat.

Més ara i segons—no diré confidència ja que el fet corre per totes direccions de l'espai—es remoreja que dintre de ben poc serà oberta a tot el poble una biblioteca pública municipal, apartada de tota ideologia partidista, sense ni un bocí de sectarisme, tot el contrari totes les portes ben obertes, això és: la veritat a plena llum.

I quan arribi el dia que resti encesa la torxa il·luminadora del camí del progrés, ningú podrà al·legar que per llegir no té llibres i haurem de procurar per tots els mitjans al nostre abast, que aquella ironia i paradoxa d'haer de comprar amb diners la substància cerebral, no es tergiversi en dir que amb tot i tenir llibres trobem que se'ns decandeix l'intel·lecte.

J. F.

nath Tagore, genial literat indú, vibra d'emoció i de sentiment a través de la fina sensibilitat infantívola.

Per a lograr l'intent de captar-nos d'aquesta diguem-ne claretat de transportació de la vida feta a les primícies d'unes clarors rutilants, assaciadors de tots els desitjos, evocarem dos dels cants arrencats de la seva inspiració a través de «Gitanjali»:

«LXI

La son que tusta els ulls de l'infant, ¿no sap ningú d'on ve? Sí, es diu que té el seu estatge al país de les fades, entre les ombres del bosc pàl·lidament il·luminades per les cuques de llum, d'on pengen dues poncelles porugues d'encantament. D'allí ve per besar les parpelles dels infants.

El somriure que aleteja arran de llavi de l'infant adormit, no sap ningú on ha nascut? Sí, es diu que un jove i pàl·lid raig de lluna nova tota la vora-vora d'un

esfumadís núvol de tardor i que fou allí que nasqué primer un somriure, en el somni d'un matí moll de rosada—el somriure que aleteja arran de llavi de l'infant adormit.

La dolça i suau frescor que floreix a les carns dels infants, ¿no sap ningú on estigué tant temps amagada? Sí, quan la mare era noia jove, li anà amaran el cor en un tendre i silenciós misteri d'amor—la dolça i suau frescor que floreix a les carns dels infants.

LXII

Quan et porto joguines de color, fill meu, comprenc per què hi ha aquest joc de colors als núvols i a l'aigna, i perquè les flors són així pintades—quan et porto joguines de color, fill meu.

Quan jo canto i tu danses, comprenc per què fan aquesta música les fulles i per què les ones fan arribar el cor de llurs veus fins al si de la terra que escolta—quan jo canto i tu danses.

Quan poso dolços a les teves mans àvides, comprenc per què hi ha mel al calze de les flors i per què els fruits són plens en secret d'aquest suc tan dolç—quan poso dolços a les teves mans àvides.

Quan et beso la cara i tu em somrius, estimadet meu, comprenc ben clar què és aquest plaer que plovisca del cel amb la claror del dia i aquest delit que l'orat·jol d'estiu desperta al meu cos—quan jo et beso i tu em somrius».

Ciudadà: Contribueix a les càrregues municipals exigint el tiquet municipal sobre consumacions. Recordat d'inutilitzar-lo.

Planys de l'ànima en el front de Guerra

VI

Uns moments...

Avui, en la nostàlgia d'unes hores, que el pensament en lloc de volar com de costum, caminava a petits salts com un ocell xalat, ha vingut a la meua memòria un ribet de tragèdia que una colla de companys vivrem una nit nevada, ja quasi fa dos mesos...

Els trobavem tots junts, desentumint els nostres membres enfredorcats, parlant de les nostres vides d'abans, de les nostres alegries... de tot el que tots tenim deixat en les nostres estimades i enyorades terres, quan de sobte entra el caporal amb una ordre d'atacar, doncs l'Alt Comandament havia disposat que una de les cases que l'enemic ocupa davant nostre, havia d'ésser presa aquella mateixa nit per mitjà d'un hàbil cop de mà. Per això precisava l'ajut de la Secció de Dinamiters i per això, jo, que em trobava en la «xavola» que ocupava aquesta Secció visquí aquesta escena d'una força emotiva tal que arrencà més de dues llàgrimes a cada un de nosaltres.

En un moment s'omplí la «xavola» d'un gran trágic. Els homes es preparaven! Arreu hi havien caixes de bombes de mà i tots els homes-soldats s'havien cobert la testa amb el casc d'acer i uns quants havien enristrat les baionetes que a la llum dels tions d'alzina que cremaven en la improvisada llar de foc, tenien una llum estranya molt semblant a les fosforescències que a les nits ballen damunt la terra dels fossars.

A la veu del Caporal tothom es disposà a sortir! Els que ens quedàvem, al veure aquell grapat de bons companys

que anaven a jugar una partida d'escacs amb la mateixa mort, se'ns féu un nus de llàgrimes al coll i tots sentírem l'impuls d'abraçar-nos com a germans que es separen per estar un temps sense veure's o que no saben si es veuran mai més!!

Tots els que hem viscut un moment de tragèdia com aquest, sabem quin és el veritable sentiment de companyerisme i solidaritat!

Marxaren tots els que havien de prendre part en aquell jugar a fer guerra de debó i els que ens quedàrem ja no parlàrem més de les nostres terres ni de tot el que estimem i que hi tenim deixat, sinó que tothom em sentí i tots miràvem el foc. Aquell foc que tant escalfava els nostres cossos, però que malgrat la seva roentor no conseguia treure'ns aquella mena de fred que s'havia arrapat al nostre esperit! Si alguna vegada es trencava aquest silenci era per evocar a aquells companys que es trobaven vivint la guerra en tota la seva intensitat!!

Així, passàrem un espai de temps que ningú es donà compte de quantes hores era! ..

Fins que sentírem una remor de vents i passos que s'atacaven!

Tots els pensaments dictaren el mateix i de totes les gorges resseques per les llàgrimes que s'havien empassat, en sortí idèntic crit.—Són ells que retornen—. Tothom pensà el mateix.—Tornaran tots?—

I tots tornaren! Després d'haver vist la mort dansar amb macabra dansa davant d'ells, tornaven tots! Tots s'havien escapat d'ella, aquesta vegada!

I contaren com havia esta i tot el que havien fet...

Un cop foren a les trixeres de primera línia, els determinaren el lloc per on devien saltar per atacar i els senyalaren la casa que devien prendre, fent fugir a l'enemic a força de bombes de mà.

Tots saltaren damunt de la trixera i en un moment, la bandera blanca, oh ironia! que la gran nevada havia estès damunt de la terra, es veié salpicada de claps foscos que eren els homes-soldats que ajeguts damunt la neu esperaven l'ordre. Mentrestant els que aquesta feina els havia estat encomenada ja s'havien arribat a les «alambrades» tallant una infinitat de filferros. L'enemic es donà compte de l'operació i descarrega la fúria de les seves màquines damunt els nostres coratjosos Dinamiters. Hi hagué un moment de màxima emoció! Ningú gosava respirar! Les bales xiulaven a frec d'alè.. Callà l'enemic i es disposà la retirada.

Sortosament tornaven a estar tots entre nosaltres altra vegada! Havien corregut un gran perill, molts en duïen mostres. Un portava la roba foradada per

Galeria Literària

PRECURSORES

Hi hà en totes nostres montanyes
molts pins y molts olivars:
uns fan teyes de discòrdia
y'ls altres branques de pau.

!Ai pobreta patria meva,
que't cerco i no't puc trobar!
Veig tan sols tes fontanelles
com d'enyorança plorant.

Van robarte una corona;
mes no ploris, patria, no,
que del Montserrat les penyes
la tenen de núvols d'or.

Avui serveix ta bandera
de catifa a un altre patria;
que procuri que algun dia
no li faci de mortalla.

Vermella és la barretina
perqu'es tenyida ab sang
ab la sang d'una comtesa
que un lleó va devorar.

Lleó que vas devorar
a nostra comtesa un dia:
tremóla mentres que vegis
vermelles les barretines!

Nostres naus la mar ratllaven
inflades de llibertat:
al mar avui enterneixen
els gemecs dels deportats.

1866 - 67.

JOSEP ROCA I ROCA

Les exigències del periodisme polític, absorbint la feconda activitat d'en Josep Roca, l'apartaren del conreu de la poesia en el que s'havia distingit durant la seva joventut.

Dirigí durant trenta sis anys periòdics tant populars com *La Campana* i *La Esquella*, sense apelar les filigranes literàries que tenen tant d'enlairat com d'inasssequible per certa part del públic, sapigué ensenyar al poble a llegir en català, sense que no li parlés de catalanisme.

Nasqué a Terrassa el 12 de juliol de 1848 i estudià el batxillerat a Sabadell, Vich i Barcelona. Cursà filosofia i lletres i la major part de les assignatures de Dret.

Fou col·laborador actiu de *La Renaixença*, *La Gazeta de Catalunya*.

Escrigué pel teatre. Algunes de les seves obres figuren encara avui en el repertori català, com *El Bordet*, *Mal Pare!* i la sarsueleta *La Criada* representada a centenars de vegades.

Meresqué premi en els Jocs Florals de 1868 i 1870 i fou mantenedor en els de 1869, 1875 i 1876.

dos llocs, una bala l'hi havia passat tant a frec del cor que se l'hi havia emportat foradant-li la butxaca de la camisa, a un altre un tret li havia passat de part a part la puntera de la sabata sense lessionar-lo en el més mínim. Coses de la sort!!

Quina gran alegria, ara, al comentar-ho entre nosaltres! ¡I com s'aferren a la vida, després d'haver vist la mort tant aprop!!

I un quan recorda aquest moment, no pot més que desplegar els llavis en una rialla de tràgica alegria!!

ALFONS GUBERN I CAMPRECIÓS

Front del Centre, febrer del 1938.

Ciudadà: Exigeix i inutilitza el tiquet municipal sobre la consumació que hagi fet.

NOTICIARI

UN MANIFEST AL POBLE

Aquesta setmana la Conselleria d'Economia local, ha repartit un manifest al poble exposant les causes perquè les aportacions indirectes dels veïns al Municipi han minvat tan considerablement, que fa que s'hagi tingut de recórrer al sistema de tributació directa, per mitjà del repartiment veïnal, havent-se acordat que les respectives quotes siguin satisfetes mensualment amb el fi de donar més facilitats en el pagament.

A l'efecte hem pogut veure uns carnets de tributació veïnal que tot seguit seran repartits en els que mensualment s'hi adherirà un segell municipal de l'import de la quota que repartida mensualment hagi correspost a cada família.

Vertaderament trobem encertadíssim aquest nou sistema de recaptació.

ELS ABUSOS DELS BUSCADORS DE LLENYA

Davant les denúncies i queixes formulades per alguns propietaris de boscos d'aquest terme municipal contra certs veïns que no solament s'acontenten d'anar al bosc i recollir la llenya perduda, sinó que han arribat ja a l'extrem d'arrencar pins i alzines, el Consell Municipal atenent les mateixes, ha disposat la vigilància d'apuèsts abusos i l'aplicació de les màximes sancions a tot aquell qui s'extramiliti en recollir llenyes que no li pertanyin.

PARC MOBIL

Aquesta setmana per la Subsecretaria d'Armament del Ministeri de Defensa Nacional, s'ha precedit a la incautació de l'immoble número 22 del Passeig (garatge) per tal de destinar-lo a Parc Mòbil n.º 17, entre els recentment creats per la subdita Subsecretaria.

La vigilància de l'esmentat Parc actualment està a càrrec de Guardies d'Asalt.

PLA DE CASAMENT

Al tauler d'edictes corresponent al Jutjat Popular, hi trobem fixat el pla de casament entre els veïns Jaume Vendrell Cladellas amb Joana Navarro Sánchez i Vicens Pujol Tarter amb Carme Coma Esquius.

DEFUNCIO

Dia 10.—Joaquima Marlet Homet, de 72 anys, vídua. Casa núm. 71 del Pas-seig.

Traslladem la nostra més sincera condolença a tots els seus familiars.

FARMACIA de torn per a diumenge,
Torras 1

Ciudadà: El teu deure és exigir el tiquet sobre consumacions i d'aquesta manera ajudar al municipi que és el teu poble.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

CASTELLARENCS!!!
SUBSCRIVIU-VOS A «LA FARGA»